

Registri ukrepov zmanjševanja tveganja in škode

	Preprečevanje	Ublažitev	Popravljanje	Splošni
Tehnični ukrepi	Varnostne naprave ⁱ varna sredstva ⁱⁱ varnostni pripomočki ⁱⁱⁱ	Telekomunikacijski pripomočki ^{iv} Komunikacijski ^v zaščitna sredstva ^{vi}	Zdravljenje poškodb, proteze, Pripomočki, ki nadoknadijo fizični ali osebni primanjkljaj ^{vii}	Elektronski ^{viii} Zdravstveni ^{ix} priprave za organiziranje časa in dejavnosti ^x sredstva za večanje možnosti ^{xi}
Spremembe navad, informiranje, ozaveščanje, učenje spretnosti	Spremembe življenjskega stila, Odločitve o opuščanju škodljivih navad in nevarnih dejavnosti ^{xii} Prekinitev stikov z ogrožajočimi osebami ^{xiii} Krepitev odločnosti	informiranje o osebnih značilnostih ^{xiv} informativni letaki pomembne telefonske številke za pomoč ^{xv} vzpostavljanje osebnih taktik blažitve škode ^{xvi}	Učenje spretnosti popravljajna spodrsaljave, opravičevanja, pobotanja	Ozaveščanje ^{xvii} , učenje ^{xviii} Svetovanje
Socialni ukrepi	Spremljanje ^{xix} Varstvo in nadzor	zagovorništvo ^{xx} ustvarjanje tampon zone z navzočnostjo ^{xxixxii} , pojasnjevanje nevsakdanjega vedenja navzočim ^{xxiii} Vzdrževanje stikov ali nadzora med tvegano dejavnostjo ^{xxiv}	Iskanje izgubljenih ponovno vključevanje v dejavnosti ^{xxv} , popravljanje interakcij: pojasnila, opravičila, pobotanje poravnava škode ^{xxvi} – zagotovila in garancije ^{xxvii}	Materialni ukrepi ^{xxviii} Spremljanje in družabništvo Podpora Reševanje konfliktov Družinske intervencije pomoč pri orientaciji, organizirana podpora ^{xxix}
Pravni in formalni ^{.xxx}	Omejitveni ukrepi ^{.xxxii} skrbništvo (vse oblike)	navodila za ravnanje v krizi ^{.xxxii}	poravnalni postopki Zavarovalne police ^{xxxiii} garancije in zagotovila ^{xxxiv}	Antidiskriminacija Socialna varnost
Preurejanje okolja	arhitektonsko ^{xxxv} Socialno ^{xxxvi} prilagoditev ^{xxxvii}	»namestitve«/ prostor preživljanja krize ^{xxxviii}		Krepitev strpnosti v okolju Dostopnost in urejenost okolja za hendikepirane

-
- ⁱ Javljalci dima, alarmi, avtomatični gasilni aparati, video nadzor, senzorji ipd.
- ⁱⁱ sterilni pribor, varna vozila, varni štedilniki in gospodinjne naprave,
- ⁱⁱⁱ Kondomi, kresnička, skrite denarnice, nesesar za tablete
- ^{iv} npr. life line, GPS, chipi
- ^v piščal, da se izgubiš v gozdu,
- ^{vi} čelade, varnostne ograje, protistrupi, testerji, varnostni pas, obrambni spreji
- motoristična čelada, ščitniki na udih,
- ^{vii} Npr. mnemotehnična sredstva, računalniki, slušni aparati
- ^{viii} Računalnik, mobitel
- ^{ix} zdravila in druge oblike zdravljenja
- ^x planerji, budilke, opozorila, opomniki, tablete škatle
- ^{xi} pripomoči za slepe, zvočni zapisi za nepismene, dostop do računalnika, interneta, glasbene opreme ipd
- ^{xii} Npr. voznja z avtomobilom (pod vplivom alkohola, v maničnem stanju)
- ^{xiii} Npr. nasilje v družini
- ^{xiv} npr. prepirljivost, trma, zapravljivost,
- ^{xv} strokovno in neformalno,
- ^{xvi} če se človek zapije, da ohrani dostojanstvo, prijatelje ipd., manj škodljive substance ali načini uživanja substanc
- ^{xvii} o varnem seksu, varnosti na cesti, o značilnosti demence, duševnih stisk, raznih vrst prizadetosti, interakcijskih prekških, tveganju, ipd.
- ^{xviii} orientacije v mestu, varne voznje, prehodov čez cesto, borilne veščine, telesne spretnosti
- ^{xix} Npr. spremljevalci pri izhodih, sprehodih, potovanjih, izletih, pri nakupih (agorafobija)
- ^{xx} npr. pri konfliktih v službi, mediacija v družinskih konfliktih,
- ^{xxi} Npr. strokovnjakov, prostovoljcev v morebitni konfliktni situaciji
- ^{xxii} Te situacije so lahko javni prostori ali pa tvegane zasebne situacije (npr. konfliktni odnosi).
- ^{xxiii} Npr. »veste on ne sliši dobro« -
- ^{xxiv} Npr. javljanje s poti, telefonski stiki,
- ^{xxv} npr. kuhanje večerje, sodelovanje na sestankih
- ^{xxvi} plačilo škode, usluge kot povračilo,
- ^{xxvii} Npr. organizacija garantira povračilo škode v najetem stanovanju, nadomeščanje za opravljanje dela ipd.
- ^{xxviii} denarna pomoč, stanovanje, prehrana, obleka
- ^{xxix} **krizni timi, posveti, skupine za oporo ipd.**
- ^{xxx} Ukrepi, tudi tisti, restriktivni so lahko predmet neformalnega in prostovoljnega dogovora (ustnega ali pismenega – glede na situacijo). Preklop s neformalnega in dogovornega načina na formalnega je praviloma rezultat odločitve tima in v okvirih javnih pooblastil, v nujni primerih pa ob podpori supervizorja ali nadrejenega. Tudi prostovoljni dogovori so lahko formalizirani in zapisani.
- ^{xxxi} omejitve razpolaganja z denarjem, uporabe prevoznih sredstev, gibanja in potovanja, dostopa do orožja in drugih nevarnih predmetov, uporabe psihotropnih substanc, stikov z določenimi osebami, itn.
- ^{xxxii} psihiatrična oporoka, pooblastila
- ^{xxxiii} zavarovanje v primeru poškodbe, škode ipd.,
- ^{xxxiv} npr. plačevanje najemnine, nadomeščanje pri delu, za plačilo morebitne škode, nadomestitev izgube prizadetemu
- ^{xxxv} postavitev varnostne ograje, rampe za vozičke; orientirji (npr. različne barve), smerokazi
- ^{xxxvi} tolerantnega vzdušja v družini, soseski;
- ^{xxxvii} delavnega mesta, stanovanja
- ^{xxxviii} V vrstnem redu glede na restriktivnost okolja oz. ukrepa: javljanje pri neki službi (center, zdravstveni dom, dnevni center, posvetovalnica), preživljanje krize doma (krizni tim, podpora sostanovalcem, obiskovalci), preživljanje krize na tujem domu (prijatelji, daljni sorodniki, prostovoljci), napotitev v skupnostno obliko skrbi (krizni center, zatočišče, stanovanjska skupina), napotitev na odprti oddelek bolnišnice ali socialnega zavoda, napotitev na zaprti oddelek bolnišnice ali socialnega zavoda. Tudi rejništvo.